

श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमास्तमहादेशिकाय नमः
श्रीसीतालम्बणभरतशङ्करहनुमत्समेत श्रीरामचन्द्र परब्रह्मणे नमः

श्रीमद्रामायणे बाल्मीकीये आदिकार्ये बालकाणे
॥ चतुर्विंशः सर्गः ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

श्री रङ्गरामानुज महादेशिकन्

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः
श्रीसीतालम्बणभरतशङ्करहनुमत्समेत श्रीरामचन्द्र परब्रह्मणे नमः

॥ चतुर्विंशः सर्गः ॥

रारिणो भिद्यमानस्य किमयं तुमुलो ध्रनिरिति नौकागतस्य
रामस्य प्रश्नं श्रुत्वा मुनिना तस्योत्तरदानं
मलदकरुषताटकारनानां परिचयं दत्त्वा ताटकारधार्थं श्रीरामस्य
प्रेरणं च

ततः प्रभाते रिमले कृताहिकमरिन्दमौ।
रिश्रामित्रं पुरस्कृत्य नद्यास्तीरमुपागतौ ॥ 1.24.1 ॥

ते च सर्वे महात्मानो मुनयः संशितब्रताः।
उपस्थाप्य शुभां नारं रिश्रामित्रमथारुन् ॥ 1.24.2 ॥

आरोहतु भवान् नारं राजपुत्रपुरस्कृतः।
अरिष्टं गच्छ पन्नानं मा भूत् कालस्य पर्ययः ॥ 1.24.3 ॥

रिश्रामित्रस्तथेत्युक्त्वा तानृषीन् प्रतिपूज्य च।
ततार सहितस्ताभ्यां सरितं सागरङ्गमाम् ॥ 1.24.4 ॥

तत्र शुश्रार रै शब्दं तोयसंरुत्तरर्धितम्।
मध्यमागम्य तोयस्य तस्य शब्दस्य निश्चयम् ॥ 1.24.5 ॥

ञ्जातुकामो महातेजाः सह रामः कनीयसा।
अथ रामः सरिन्मध्ये पप्रच्छ मुनिपुङ्गवम् ॥ 1.24.6 ॥

ঝারিণো ভিদ্য়মানস্য কিমযং তুমুলো ধ্রনিঃ।
রাঘরস্য রচঃ ঞ্ফৎরা কৌতূহলসমন্ত্রিতম্ ॥ 1.24.7 ॥

কথযামাস ধর্মাৎয়া তস্য শব্দস্য নিশ্চযম্।
কৈলাসপর্রতে রাম মনসা নির্মিতং পরম্ ॥ 1.24.8 ॥

ব্রহ্মণা নরশাদূল তেনেদং মানসং সরঃ।
তস্মাৎ সুস্রার সরসঃ সাযোধ্যামুপগূহতে ॥ 1.24.9 ॥

সরঃপ্রবৃত্তা সরযুঃ পুণ্যা ব্রহ্মসরশ্চ্যুতা।
তস্যায়মতুলঃ শব্দো জাহরীমভিরর্ততে ॥ 1.24.10 ॥

ঝারিসঙ্ক্ফাভজো রাম প্রণামং নিযতঃ কুরু।
তাভ্যাং তু তারুভৌ ক্ৎরা প্রণামমতিধার্মিকৌ ॥ 1.24.11 ॥

তীরং দক্ষিণমাসাদ্য জগ্মতুল্ধুরিক্রমৌ।
স রনং ঘোরসঙ্ক্ফাশং দৃষ্টরা নরররাৎজঃ ॥ 1.24.12 ॥

অরিপ্রহতমৈক্ষ্ফরাকঃ পপ্রচ্ছ মুনিপুঙ্গরম্।
অহো রনমিদং দুর্গং ঝিল্লিকাগণসংযুতম্ ॥ 1.24.13 ॥

ভৈররৈঃ শ্রাপদৈঃ কীর্ণং শকুন্তৈর্দারুণাররৈঃ।
নানাপ্রকারৈঃ শকুনৈর্রাশ্যন্দিভৈররস্বনৈঃ ॥ 1.24.14 ॥

সিংহর্যাঘ্রররাহৈশ্চ ঝারগৈশ্চাপি শোভিতম্।
ধরাস্রকর্ণককুভৈর্বিল্লিতিন্দুকপাটলৈঃ ॥ 1.24.15 ॥

সঙ্কীর্ণং বদরীভিশ্চ কিং ল্লিদং দারুণং রনম্।
তমুরাচ মহাতেজা ঝিশ্রামিত্রো মহামুনিঃ ॥ 1.24.16 ॥

শ্রযতাং রৎস কাকুৎস্থ যসৈ্যতদ্ দারুণং রনম্।
এতৌ জনপদৌ স্ব্ফীতৌ পূর্মাস্তাং নরোত্তম ॥ 1.24.17 ॥

মলদাশ্চ করুষাশ্চ দেৱনিৰ্মাণনিৰ্মিতৌ।

পুরা বৃত্তৱধে ৰাম মলেন সমভিপ্লুতম্ ॥ 1.24.18 ॥

ক্ষুধা চৈৱ সহস্ৰাক্ষং ব্ৰহ্মহত্যা সমাৱিশৎ।

তমিন্দ্ৰং মলিনং দেৱা ঋষযশ্চ তপোধনাঃ ॥ 1.24.19 ॥

কলশৈঃ স্নাপযামাসুৰ্মলং চাস্য প্ৰমোচযন্।

ইহ ভূম্যাং মলং দত্ত্বা দেৱাঃ কাৰুষমেৱ চ ॥ 1.24.20 ॥

শৰীৰজং মহেন্দ্ৰস্য ততো হৰ্ষং প্ৰপেদিৱে।

নিৰ্মলো নিষ্কৰুষশ্চ শুদ্ধ ইন্দ্ৰো যথাভৱৎ ॥ 1.24.21 ॥

ততো দেশস্য সুপ্ৰীতো ৱৰং প্ৰাদাদনুত্তমম্।

ইমৌ জনপদৌ স্ফীতৌ খ্যাতিং লোকে গমিষ্যতঃ ॥ 1.24.22 ॥

মলদাশ্চ করুষাশ্চ মমাস্তমলধাৰিণৌ।

সাধু সাধ্বিৱিতি তং দেৱাঃ পাকশাসনমব্ৰূৱন্ ॥ 1.24.23 ॥

দেশস্য পূজাং তাং দৃষ্টৱা কৃতাং শক্ৰেণ ধীমতা।

এতৌ জনপদৌ স্ফীতৌ দীৰ্ঘকালমৱিন্দম ॥ 1.24.24 ॥

মলদাশ্চ করুষাশ্চ মুদিতা ধনধান্যতঃ।

কস্যচিৎকুথ কালস্য যক্ষিণী কামৰূপিণী ॥ 1.24.25 ॥

বলং নাগসহস্ৰস্য ধাৱযন্তী তদা হ্যভূৎ।

তাটকা নাম ভদ্ৰং তে ভাৰ্যা সুন্দস্য ধীমতঃ ॥ 1.24.26 ॥

মাৰীচো ৰাক্ষসঃ পুত্ৰো যস্যঃ শক্ৰপৰাক্ৰমঃ।

বৃত্তবাহ্মহাশীৰ্ষো ৱিপুলাস্যতনুৰ্মহান্ ॥ 1.24.27 ॥

ৰাক্ষসো ভৈৱৱাকাৰো নিত্যং ত্ৰাসযতে প্ৰজাঃ।

ইমৌ জনপদৌ নিত্যং ৱিনাশযতি ৱাঘৱ ॥ 1.24.28 ॥

মলদাংশ্চ করুষাংশ্চ তাটকা দুষ্টচারিণী।
সেযং পন্থানমাবৃত্য রসত্যতর্ধযোজনে ॥ 1.24.29 ॥

অত এর চ গন্তর্যং তাটকাযা রনং যতঃ।
স্ববাহুবলমাপ্রিত্য জহীমাং দুষ্টচারিণীম্ ॥ 1.24.30 ॥

মন্নিযোগাদিমং দেশং কুরু নিষ্কণ্টকং পুনঃ।
নহি কশ্চিদিমং দেশং শক্তো হ্যাগন্তুমীদৃশম্ ॥ 1.24.31 ॥

যক্ষিণ্যা ঘোরযা রাম উৎসাদিতমসহযা।
এতত্তে সর্ষমাখ্যাৎ যথৈতদ্ দারুণং রনম্।
যক্ষ্যা চোৎসাদিতং সর্ষমদ্যাপি ন নিরর্ততে ॥ 1.24.32 ॥

॥ ইত্যর্ষে শ্রীমদ্রামাযণে রাল্মীকীযে আদিকাৰ্যে বালকাণ্ডে চতুর্বিংশঃ সর্গঃ ॥